Design Patterns

Muc luc

Định nghĩa design patterns

Ưu, nhược điểm design patterns

Phân loại design patterns

Một số design patterns hay sử dụng

Tài liệu tham khảo

Pattern là gì?

Pattern mô tả một giải pháp chung đối với một vấn đề nào đó trong thiết kế thường được "lặp lại" trong nhiều dự án. Nói một cách khác, một pattern có thể được xem như một "khuôn mẫu" có sẵn áp dụng được cho nhiều tình huống khác nhau để giải quyết một vấn đề cụ thể.

Định nghĩa

- Design pattern là các giải pháp tổng thể đã được tối ưu hóa, được tái sử dụng cho các vấn đề phổ biến trong thiết kế phần mềm mà chúng ta thường gặp phải hàng ngày.
- Là một mẫu hoặc mô tả cách giải quyết 1 vấn đề
- Là một kỹ thuật đã được kiểm chứng, Nó có thể thực hiện được ở phần lớn các ngôn ngữ lập trình, chẳng hạn như Java, C#, thậm chí là Javascript hay bất kỳ ngôn ngữ lập trình nào khác, nó là một kĩ thuật lập trình

Khi nào nên sử dụng Design patterns

Khi bạn muốn giữ cho chương trình của mình thực sự đơn giản. Việc sử dụng các design pattern sẽ giúp chúng ta giảm được thời gian và công sức suy nghĩ ra các cách giải quyết cho những vấn đề đã có lời giải.

Ưu điểm

1. Tăng tốc độ phát triển phần mềm

Loại bỏ thời gian thừa của developer khi suy nghĩ giải pháp cho một vấn đề, Design Pattern đưa ra các mô hình test và mô hình phát triển đã qua kiểm nghiệm giúp developer có được hướng giải quyết nhanh chóng và hiệu quả.

2. Hạn chế lỗi tiềm ẩn

Sử dụng giải pháp đã được chứng minh và công nhận thì hẳn là sẽ giảm bớt rủi ro hơn là tự mình thử nghiệm giải pháp mới.

Ưu điểm

3. Hỗ trợ tái sử dụng mã lệnh

Các mẫu thiết kế có thể được sử dụng hàng triệu lần mà không nảy sinh bất cứ vấn đề nào. Developer cũng dễ dàng mở rộng, nâng cấp và bảo trì để đáp ứng được các yêu cầu thay đổi liên tục của dự án.

4. Giúp code dễ đọc hơn

Việc sử dụng Design Pattern giúp cho code dễ đọc hơn, developer khi làm việc nhóm cũng giao tiếp thuận lợi hơn vì có được tiếng nói chung.

Nhược điểm

Lý thuyết

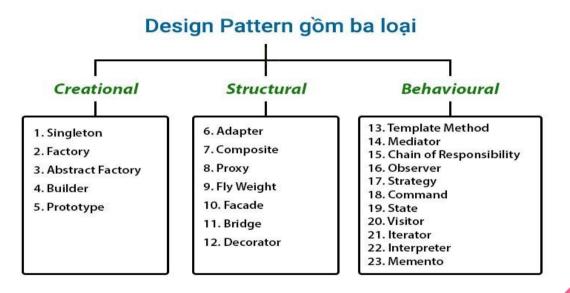
Đây là một lĩnh vực khó nhằn và hơi trừu tượng. Sẽ rất dễ dàng nếu bạn code từ đầu và ứng dụng các mẫu thiết kế vào sản phẩm, tuy nhiên với các code cũ thì sẽ rất khó khăn

Ứng dụng

Design Pattern có thể sẽ gây ảnh hưởng tới quá trình làm việc của sản phẩm, ví dụ như các code có thể sẽ chạy chậm. Do đó, hãy nắm chắc bạn hiểu toàn bộ về mã nguồn trước khi bắt đầu sử dụng các mẫu thiết kế.

Phân loại

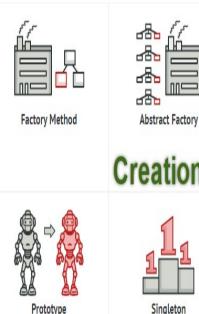
Hệ thống các mẫu Design pattern hiện có 23 mẫu và được chia thành 3 nhóm:

Nhóm Creational 01 (nhóm khởi tao - 5 mẫu)

Những Design pattern loại này cung cấp một giải pháp để tạo ra các object và che giấu được logic của việc tạo ra nó, thay vì tạo ra object một cách trực tiếp bằng cách sử dụng method new. Điều này giúp cho chương trình trở nên mềm dẻo hơn trong việc quyết định object nào cần được tạo ra trong những tình huống được đưa ra.

- Singleton: Tần suất sử dụng: Cao.
- Abstract Factory: Tần suất sử dụng: Cao.
- Factory Method: Tần suất sử dụng: Cao.
- Builder: Tần suất sử dụng: Trung bình thấp.
- Prototype: Tần suất sử dụng: Trung bình.

Builder

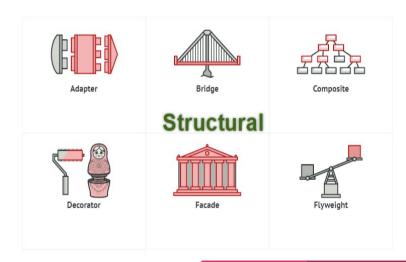
Singleton

Nhóm Structural

02 (nhóm cấu trúc - 7 mẫu)

Những Design pattern loại này liên quan tới class và các thành phần của object. Nó dùng để thiết lập, định nghĩa quan hệ giữa các đối tượng.

- Adapter: Tần suất sử dụng: Cao trung bình.
- Bridge: Tần suất sử dụng: Trung bình.
- Composite: Tần suất sử dụng: Cao trung bình
- **Decorator:** Tần suất sử dụng: **Trung bình**
- Facade: Tần suất sử dụng: Cao.
- Flyweight: Tần suất sử dụng: Thấp.
- **Proxy:** Tần suất sử dụng: **Cao trung bình.**

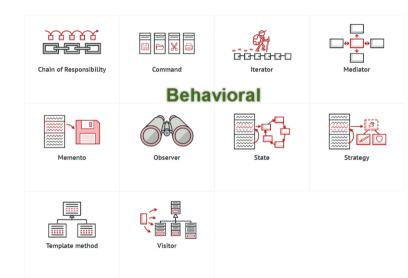

Nhóm Behavioral

03 (nhóm tương tác/ hành vi - 11 mẫu)

Nhóm này dùng trong thực hiện các hành vi của đối tượng, sự giao tiếp giữa các object với nhau.

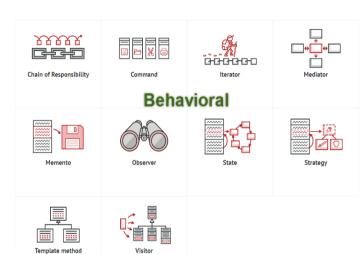
- Chain of Responsibility: Tần suất sử dụng: Trung bình thấp.
- Command: Tần suất sử dụng: Cao trung bình.
- Interpreter: Tần suất sử dụng: Thấp.
- Iterator: Tần suất sử dụng: Cao.
- Mediator: Tần suất sử dụng: Trung bình thấp.

Nhóm Behavioral

03 (nhóm tương tác/ hành vi - 11 mẫu)

- Memento: Tần suất sử dụng: Thấp.
- Observer: Tần suất sử dụng: Cao.
- State: Tần suất sử dụng: Trung bình.
- Strategy: Tần suất sử dụng: Cao trung bình.
- Template method: Tần suất sử dụng: Trung bình.
- Visitor: Tần suất sử dụng: Thấp.

Một số Design patterns hay sử dụng

Vấn đề đặt ra

Đôi khi, trong quá trình phân tích thiết kế một hệ thống, chúng ta mong muốn có những đối tượng cần tồn tại duy nhất và có thể truy xuất mọi lúc mọi nơi. Làm thế nào để hiện thực được một đối tượng như thế khi xây dựng mã nguồn?

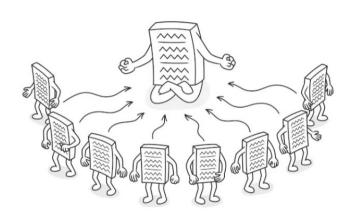
Ví dụ

Trong cuộc sống

Tại mỗi thời điểm, công ty có một và chỉ một Ban giám đốc mà cách thức hoạt động, quyền hạn,... đã được quy định trước. Bất kể giám đốc tên họ là gì, nam hay nữ, theo tôn giáo nào hay không,... ta luôn "truy cập" thông qua chức danh giám đốc trong toàn bộ công ty.

Trong lĩnh vực phần mềm

Khi bạn cần đối tượng thực hiện chức năng cụ thể, như ghi log cho chương trình, nó nên được viết thành Singleton. Bất kể tại phần nào trong chương trình, chỉ có một thể hiện, chỉ có một cách truy cập đến Logger.


```
⊟using System;
 using System.Collections.Generic:
 using System.Text;
Finamespace SingletonDesignPattern
     8 references
     public sealed class Singleton
         private static int counter = 0;
         private static Singleton instance = null:
         public static Singleton GetInstance
                  if (instance == null)
                      instance = new Singleton();
                  return instance;
          1 reference
         private Singleton()
              Console.WriteLine("Counter Value " + counter.ToString()):
         public void PrintDetails(string message)
              Console.WriteLine(message);
```

```
Inamespace SingletonPatternDemo
{
    Oreferences
    internal class Program
    {
        Oreferences
        static void Main(string[] args)
        {
            Singleton fromWebsite = Singleton.GetInstance;
            fromWebsite.PrintDetails("From Website Vitanedu");
            Singleton fromCms = Singleton.GetInstance;
            fromCms.PrintDetails("From CMS");
            Console.Write("\n---\n");
            Console.ReadLine();
        }
}
```

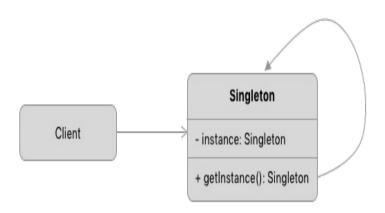
```
Counter Value 1
From Website Vitanedu
From CMS
```

```
const httpClient = (function () {
  function sendRequest(url, config) {
    // send request
 return {
    get(url, config) {
      return sendRequest(url, config);
    },
    post(url, config) {
      return sendRequest(url, config);
    },
```

Định nghĩa

- 01 | Đảm bảo class chỉ có một thể hiện (instance) duy nhất
- 02 | Đảm bảo có thể truy cập mọi lúc, mọi nơi
- 03 | Khởi tạo ở lần gọi đầu tiên

Hạn chế khởi tạo đối tượng, giảm bớt được khai báo đối tượng dư thừa, chỉ khởi tạo một lần duy nhất và có thể truy cập toàn cục.

Ưu điểm

- Singleton quản lý rất tốt việc đồng thời chia sẻ tài nguyên cho nhiều Object.
- Có thể chia sẻ dữ liệu chung, nghĩa là dữ liệu chính và dữ liệu cấu hình không bị thay đổi thường xuyên trong một ứng dụng.
- Rất dễ bảo trì, thay vì phải đi chỉnh sửa tất cả các object, ta chỉ cần chỉnh
   một lần duy nhất ở Singleton Object mà thôi.
- Giảm thiểu bộ nhớ, thời gian, bởi vì chỉ cần tạo một lần và sử dụng nhiều
   lần.

Nhược điểm

- Tạo ra quá nhiều phụ thuộc, không thể sử dụng đa hình và dễ tạo
   ra các bug
- Singleton yêu cầu xử lý đặc biệt trong một trường đa luồng, để nhiều luồng không tạo ra một đối tượng Singleton nhiều lần.
- Singleton Design Pattern có thể ẩn đi những thiết kế xấu cho
   instance khi các component trong chương trình biết rõ về nhau.

Khi nào sử dụng

 Vì class dùng Singleton chỉ tồn tại 1 Instance nên nó thường được dùng cho các trường hợp giải quyết những bài toán cần truy cập vào các ứng dụng như: Shared resource, Logger, Configuration, Thread pool,..

Ứng dụng trong dự án

- Kết nối database
- Logger
- Configuration

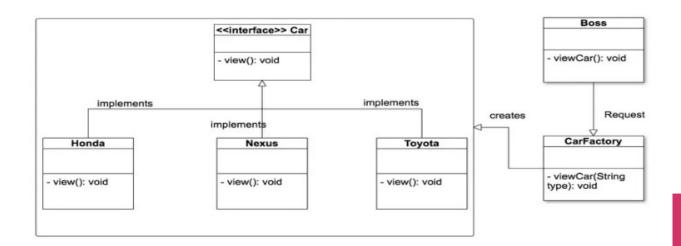
Vấn đề đặt ra

Factory Pattern: quản lý và trả về các đối tượng theo yêu cầu, giúp cho việc khởi tạo đối tượng một cách linh hoạt hơn.

Giả sử bạn muốn mua một chiếc xe ô tô, bạn sẽ phải đến các cửa hàng (Honda, Lexus, Toyota..) để xem xét các xe trước khi mua. Các cửa hàng sẽ đưa xe ra cho bạn xem. Việc làm này mất thời gian và công sức của bạn khi đến từng cửa hàng để xem. Tuy nhiên có một cách khác đơn giản hơn, đó là đến một đại lý ô tô có bán nhiều hãng để xem xét hết tất cả các xe.

Bước 1: Tạo interface Tạo interface Car.cs

Bước 2: Tạo những Class cụ thể implement interface Honda.cs Toyota.cs Lexus.cs

```
3 references
public interface Car
{

3 references
void view();
}
```

Bước 3: Tạo class Factory để khởi tạo các lớp cụ thể dựa vào thông tin đã cho CarFactory.cs

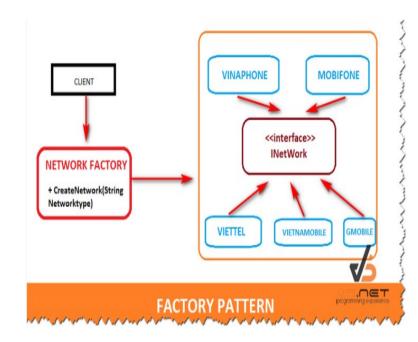
Bước 4 : Sử dụng Boss.cs

```
2 references
public class CarFactory
{
3 references
public Car viewCar(String carType)
{
    if (carType == null)
    {
        return null;
    }

    if (carType == "HONDA")
    {
        return new Honda();
    }
    else if (carType == "LEXUS")
    {
        return new Lexus();
    }
    else if (carType == "TOYOTA")
    {
        return new Toyota();
    }
}
```

Định nghĩa

- Là thiết kế mẫu hướng đối tượng trong việc thiết kế phần mềm cho máy tính, nhằm giải quyết vấn đề tạo một đối tượng mà không cần thiết chỉ ra một cách chính xác lớp nào sẽ được tạo.
- Nói chung, "factory method" thường được áp dụng cho những phương thức mà nhiệm vụ chính của nó là tạo ra đối tượng

Ưu điểm

- Tránh việc gắn chặt việc tạo sản phẩm với bất kỳ một loại sản phẩm cụ thể nào.
- Factory Method Pattern giúp gom các đoạn code tạo ra product vào một
   nơi trong chương trình, nhờ đó giúp dễ theo dõi và thao tác.
- Dễ dàng mở rộng, thêm những đoạn code mới vào chương trình mà không cần phá vỡ các đối tượng ban đầu

Nhược điểm

- Source code có thể trở nên phức tạp hơn mức bình thường do đòi hỏi
   phải sử dụng nhiều class mới có thể cài đặt được pattern này.
- Việc refactoring (tái cấu trúc) một class bình thường có sẵn thành một class có Factory Method có thể dẫn đến nhiều lỗi trong hệ thống

Khi nào sử dụng

- Sử dụng Factory Method khi bạn không biết trước kiểu và các phụ thuộc của object mà code sẽ làm việc với nó.
- Sử dụng Factory Method khi bạn muốn cung cấp cho người dùng thư viện hoặc framework của bạn một cách để mở rộng các thành phần sẵn có bên trong nó.
- Sử dụng Factory Method khi bạn muốn tiết kiệm tài nguyên hệ thống bằng việc tái sử dụng các object đã có thay vì xây dựng lại mỗi lần có thêm sản phẩm mới.

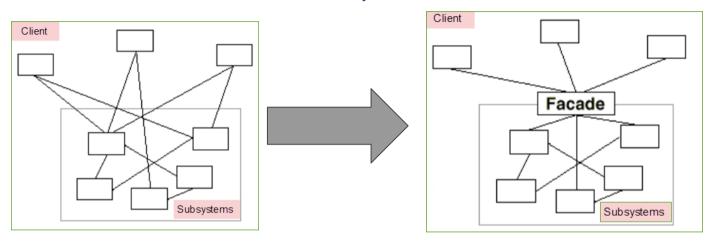

Ứng dụng trong dự án

- Thư viện dùng chung trong dự án
- Sdk, Sdk Reaction....

Facade Pattern

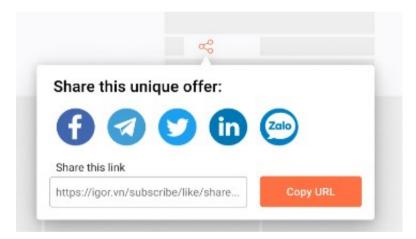
Vấn đề đặt ra

Chúng ta cần thiết kế một Facade, và trong đó phương thức của Facade sẽ xử lý các đoạn code được sử dụng với nhiều, lặp lại. Với Facade, chúng ta sẽ chỉ cần gọi Facade để thực thi các hành động dựa trên các parameters được cung cấp.

Ví dụ

Cung cấp 1 API đơn giản chia sẻ lên các nền tảng mạng xã hội

Facade Pattern

Bước 1: Tạo interface Tạo interface IShare.cs

```
public interface IShare
{
    Oreferences
    void share();
    Oreferences
    void setMessage(string Message);
}
```

Facade Pattern

Bước 2 : Tạo những Class cụ thể implement interface FacebookShare.cs ZaloShare.cs

```
3 references
public class FacebookShare : IShare
{
    private string message;
    2 references
    public void setMessage(string message)
        {
             this.message = message;
        }
        2 references
    public void share()
        {
             //Logic connect API Facebook
            Console.WriteLine("Share to facebook" + message);
        }
}
```

```
3 references
public class ZaloShare : IShare
{
    private string message;
    2 references
    public void setMessage(string message)
    {
        this.message = message;
    }
    2 references
    public void share()
    {
        //Logic connect API Zalo
        Console.WriteLine("Share to Zalo" + message);
    }
}
```

Bước 3: Tạo class SocialMediaShare để khởi tạo các lớp cụ thể dựa vào thông tin đã cho SocialMediaShare.cs

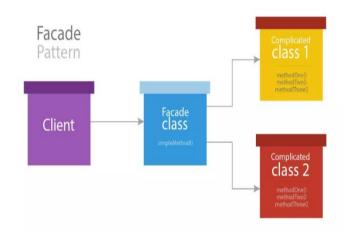
```
public class SocialMediaShare
    private FacebookShare facebookShare;
   private ZaloShare zaloShare;
    0 references
    public SocialMediaShare (FacebookShare facebookShare, ZaloShare zaloShare)
        this.facebookShare = facebookShare;
        this.zaloShare = zaloShare;
    public void share (string message)
        this.facebookShare.setMessage(message);
        this.zaloShare.setMessage(message);
        this.facebookShare.share();
        this.zaloShare.share();
```

Bước 4 : Sử dụng Boss.cs

```
Oreferences
public class Boss
{
    Oreferences
    public void share()
    {
        SocialMediaShare socialMediaShare = new SocialMediaShare(new FacebookShare(), new ZaloShare());
        socialMediaShare.share("Chia se vitanedu");
}
```

Định nghĩa

Facade Pattern cung cấp cho chúng ta một giao diện chung đơn giản thay cho một nhóm các giao diện có trong một hệ thống con (subsystem). Facade Pattern định nghĩa một giao diện ở cấp độ cao hơn để giúp cho người dùng có thể dễ dàng sử dụng hệ thống con này.

Ưu điểm

- Ta có thể tách mã nguồn của mình ra khỏi sự phức tạp của hệ thống con
- Hệ thống tích hợp thông qua Facade sẽ đơn giản hơn vì chỉ cần tương tác với Facade thay vì hàng loạt đối tượng khác.
- Tăng khả năng độc lập và khả chuyển, giảm sự phụ thuộc.
- Có thể đóng gói nhiều hàm được thiết kế không tốt bằng 1 hàm có thiết kế tốt hơn.

Nhược điểm

- Class Facade của bạn có thể trở lên quá lớn, làm quá nhiều nhiệm vụ với
   nhiều hàm chức năng trong nó.
- Việc sử dụng Facade cho các hệ thống đơn giản, ko quá phức tạp trở nên dư thừa.

Khi nào sử dụng

- Muốn gom nhóm chức năng lại để Client dễ sử dụng
- Giảm sự phụ thuộc. Khi bạn muốn phân lớp các hệ thống con.
   Dùng Facade Pattern để định nghĩa cổng giao tiếp chung cho mỗi
   hệ thống con
- Khi người sử dụng phụ thuộc nhiều vào các lớp cài đặt. Việc áp dụng Facade Pattern sẽ tách biệt hệ thống con của người dùng và các hệ thống con khác
- Đóng gói nhiều chức năng, che giấu thuật toán phức tạp.

Ứng dụng trong dự án

- Chia sẻ mạng xã hội
- Đặt hàng thanh toán

SUBSCRIBE

Vấn đề đặt ra

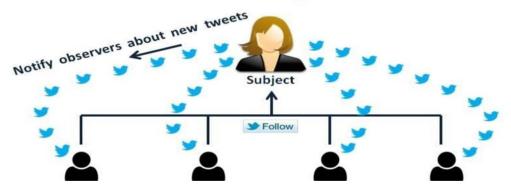
Nếu bạn subscribe một kênh youtube, bạn không cần phải vào mục tìm kiếm xem đã có video mới hay không. Thay vào đó, chủ kênh sẽ gửi các video mới trực tiếp đến hộp thư của bạn ngay sau khi xuất bản hoặc thậm chí trước.

Chủ kênh giữ danh sách những người đăng ký . Người đăng ký có thể rời khỏi danh sách bất kỳ lúc nào khi họ không muốn chủ kênh gửi các thông tin video mới cho họ nữa.

Ví dụ

Giả sử chúng ta có 1 hotgirl và một đám con trai crush cô ấy. Hiển nhiên, mỗi lần cô ta đăng status than ế thì cả đám lập tức sồn sồn lên. Ở trường hợp này, cô gái chính là Subject, đám con trai kia là Observer, sự kiện cho là post facebook đi

Observer Design Pattern

Bước 1: Khai báo Publisher interface Interface Hotgirl.cs

```
public class HotGirl
   private bool needAttention = false;
    // Some of boys crushing this instance :))
   public IList<Boy> FriendZone = new List<Boy>():
    public void PostFacebook()
       Console.WriteLine("Hôm nay em buổn....");
       NeedAttention = true;
   // State of instance. When state change, observe will know and react
    private bool NeedAttention
       get => needAttention;
           needAttention = value;
           Notify();
   1 reference public void Notify()
        foreach (var b in FriendZone)
           b.Care();
    // Register observer.
   public void AddToZone(Boy b)
       FriendZone.Add(b);
```

Bước 2: Khai báo publisher interface Tạo interface Boy.cs

```
public class Boy
    public string Name;
   2 references
    public Boy(string name)
       Name = name;
    1 reference
    public void Care()
       Console.WriteLine($"{Name}: Em có chuyện gì thế?");
```

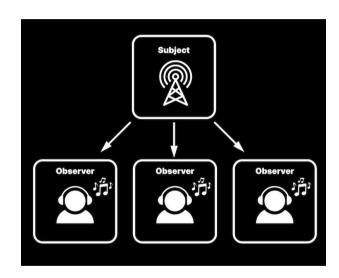
Bước 3 : Sử dụng Main.cs

```
0 references
static void Main(string[] args)
    // Create a girl instance as subject (publisher)
    var sexyGirl = new HotGirl();
    //// Add 2 boys to her friend zone.
    sexyGirl.AddToZone(new Boy("TiepNV"));
    sexyGirl.AddToZone(new Boy("MinhNT"));
   // One day. She need some attention, so she post to facebook.
    // After she complete post facebook. These poor boys react.
   sexyGirl.PostFacebook();
    Console.ReadKey();
```

```
Hôm nay em buồn....
TiepNV: Em có chuyện gì thế?
MinhNT: Em có chuyện gì thế?
```

Định nghĩa

- Định nghĩa mối phụ thuộc một nhiều giữa các đối tượng để khi mà một đối tượng có sự thay đổi trạng thái, tất cả các thành phần phụ thuộc của nó sẽ được thông báo và cập nhật một cách tự động.
- Một đối tượng có thể thông báo đến một số lượng không giới
   hạn các đối tượng khác

Ưu điểm

- Cho phép thay đổi Subject và Observer một cách độc lập. Chúng ta có thể tái sử dụng các Subject mà không cần tái sử dụng các Observer và ngược lại.
  Nó cho phép thêm Observer mà không sửa đổi Subject hoặc Observer khác.
- Thiết lập mối quan hệ giữa các objects trong thời gian chạy.
- Sự thay đổi trạng thái ở 1 đối tượng có thể được thông báo đến các đối tượng khác mà không phải giữ chúng liên kết quá chặt chẽ.
- Không giới hạn số lượng Observer

Nhược điểm

- Rò rỉ bộ nhớ gây ra bởi sự cố vì đăng ký lắng nghe thì nhiều và rõ ràng nhưng việc hủy người đăng ký thì không có, dẫn tới nhiều chỗ không còn dùng tới việc đăng ký mà vẫn đang kết nối với Chủ đề.
- Không kiểm soát được thứ tự subscriber nhận thông báo.

Khi nào sử dụng

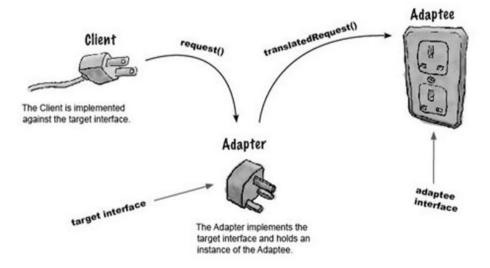
- Sự thay đổi trạng thái ở 1 đối tượng cần được thông báo đến các đối tượng khác mà không phải giữ chúng liên kết quá chặt chẽ.
- Cần mở rộng dự án với ít sự thay đổi nhất.
- Khi thay đổi một đối tượng yêu cầu việc thay đổi đến các đối tượng khác, và bạn không biết số lượng đối tượng cần thay đổi.

Ứng dụng trong dự án

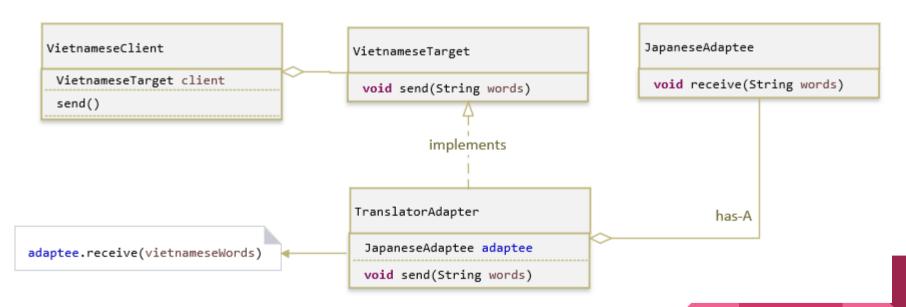
- Thông báo
- Messenger
- Tài khoản hết hạn...
- Theo dõi tin tức....

Vấn đề đặt ra

Ví dụ

Một người Việt muốn trao đổi với một người Nhật. Tuy nhiên, 2 người này không biết ngôn ngữ của nhau nên cần phải có một người để chuyển đổi từ ngôn ngữ tiếng Việt sang ngôn ngữ tiếng Nhật

Bước 1: Khai báo Target VietnameseTarget.cs

```
/// <summary>
/// The 'VietnameseTarget' class
/// </summary>
2 references
public class VietnameseTarget
{
    2 references
    public virtual void Request(String vietnameseWords)
    {
    }
}
```

Bước 2: Khai báo Adaptee Tạo JapaneseAdaptee .cs

Bước 3: Khai báo Adapter Adapter.cs

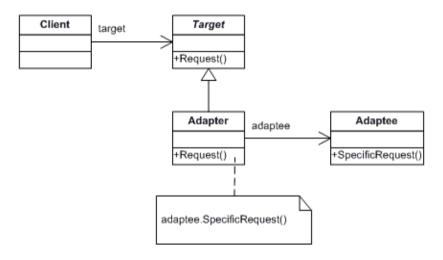
```
1 reference
public class Adapter : VietnameseTarget
    private JapaneseAdaptee JapaneseAdaptee = new JapaneseAdaptee();
    public override void Request(String words)
        // Possibly do some other work
        // and then call SpecificRequest
        Console.WriteLine("Reading Words ..."):
        Console.WriteLine(words);
        String vietnameseWords = translate(words);
        Console.WriteLine("Sending Words ...");
        JapaneseAdaptee.SpecificRequest(vietnameseWords);
    1 reference
    private String translate(String vietnameseWords)
        Console.WriteLine("Translated!");
        return "Hello";
```

Bước 4 : Sử dụng Main.cs

```
Reading Words ...
Xin chào
Translated!
Sending Words ...
Result Translation...Hello
```

Định nghĩa

Adapter Pattern giữ vai trò trung gian giữa hai lớp, chuyển đổi interface của một hay nhiều lớp có sẵn thành một interface khác, thích hợp cho lớp đang viết. Điều này cho phép các lớp có các interface khác nhau có thể dễ dàng giao tiếp tốt với nhau thông qua interface trung gian

Ưu điểm

- Làm việc với adapter class mà không thay đổi dữ liệu bên trong adapter,
   điều này giúp thuận tiện cho việc mở rộng.
- Có thể sử dụng adapter với các class con của adaptee.
- Cho phép nhiều interface khác nhau giao tiếp với nhau

Nhược điểm

- Tất cả các yêu cầu phải được thông qua adapter, điều này làm tốn thêm chi phí.
- Làm tăng thêm độ phức tạp của code, vì phải tạo thêm interface và các class.
- Dễ gây ra các exception.

Khi nào sử dụng

- Khi muốn sử dụng một lớp đã tồn tại trước đó nhưng interface sử dụng không phù hợp như mong muốn.
- Khi muốn tạo ra những lớp có khả năng sử dụng lại, chúng phối hợp với các lớp không liên quan hay những lớp không thể đoán trước được và những lớp này không có những interface tương thích.

Ứng dụng trong dự án

- Chuyển đổi ngôn ngữ
- Chuyển đổi tiền tệ
- Thay đổi nhà cung cấp phương thức thanh toán ...

Tài liệu tham khảo

Sách:

- Làm chủ các mẫu Thiết kế kinh điển trong lập trình Ta Văn Dũng
- Design Patterns For Dummies
- Pattern Hatching: Design Patterns Applied.
- Refactoring to Patterns.
- Patterns of Enterprise Application Architecture.

Các Website viết về Design Pattern:

- https://sourcemaking.com/design_patterns
- https://refactoring.guru
- https://www.tutorialspoint.com/design_pattern/index.htm
- https://gpcoder.com/4164-gioi-thieu-design-patterns/#De_hoc_Design_Patterns_can_co_gi
- dotNet Design Patterns: https://www.dofactory.com/net/design-patterns
- Javascript Design Patterns: https://www.dofactory.com/javascript/design-pattern
- Flutter Design Patterns: https://flutterdesignpatterns.com/

Xin cảm ơn!.

